

18.03; 22.03.2024 р.

Тема. Дитячі громадські організації та їх можливості.

Діти, сьогодні ми ознайомимося з молодіжними та дитячими громадськими організаціями і основними нормативними документами, які регламентують діяльність цих організацій.

Відповідно до статті 36 Конституції України, громадяни України мають право на свободу об'єднання у політичні партії та громадські організації для здійснення і захисту своїх прав і свобод та задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів, за винятком обмежень, встановлених законом в інтересах національної безпеки та громадського порядку, охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей.

Ніхто не може бути примушений до вступу в будь-яке об'єднання громадян чи обмежений у правах за належність чи неналежність до політичних партій або громадських організацій.

Усі об'єднання громадян рівні перед законом.

Держава забезпечує право молоді на створення молодіжних громадських організацій. Молодіжні громадські організації є неприбутковими організаціями, їх правовий статус визначається законодавством України.

Молодіжні громадські організації мають право вносити до органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування пропозиції з питань соціального становлення та розвитку молоді. Органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування мають право здійснювати фінансування програм і проектів молодіжних громадських організацій, що сприяють соціальному становленню та розвитку молоді та реалізації її суспільно корисних ініціатив, надавати дотації і субсидії молодіжним організаціям, надавати у безплатне користування молодіжним громадським організаціям та фондам будинки, споруди, земельні ділянки та інше майно, необхідне для здійснення їх статутної

діяльності. (статті 14, 15 Закону України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні»).

Нині в усіх регіонах України функціонують різноманітні громадські дитячі та молодіжні організації, які з кожним роком збільшують вплив на виховання та соціальне становлення дітей, підлітків, молоді.

Закон України «Про молодіжні та дитячі громадські організації» (далі – Закон) визначає особливості організаційних і правових засад утворення та діяльності молодіжних і дитячих громадських організацій та державні гарантії забезпечення їх діяльності.

Що ж таке молодіжні та дитячі громадські організації?

Відповідно до Закону України «Про громадські об'єднання», *громадське об'єднання* - це добровільне об'єднання фізичних осіб та/або юридичних осіб приватного права для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних, та інших інтересів.

Громадське об'єднання за організаційно-правовою формою утворюється як:

- ◆ громадська організація або
- ◆ громадська спілка.

Громадська організація - це громадське об'єднання, засновниками та членами (учасниками) якого є фізичні особи

Які принципи утворення діяльності молодіжних та дитячих громадських організацій?

Відповідно до статті 3 Закону молодіжні та дитячі громадські організації утворюються і діють на засадах

- ☐ добровільності,
- ☐ рівноправності їх членів,
- ☐ самоврядування,
- ☐ законності та
- ☐ гласності, зокрема:

- молодіжні та дитячі громадські організації зобов'язані доводити до відома громадськості відомості про свою діяльність у формах, що не суперечать законодавству;
- інформація, що міститься у статутах, про склад керівних органів, про джерела матеріальних та інших надходжень, а також пов'язана з діяльністю молодіжних та дитячих громадських організацій, не є конфіденційною або іншою інформацією, яка охороняється законом.

Добровільність передбачає право особи на вільну участь або неучасть у молодіжній та дитячій громадській організації, у тому числі в її утворенні, вступі в таку організацію або припиненні участі в ній.

Самоврядність передбачає право учасників молодіжної та дитячої громадської організації самостійно

здійснювати управління діяльністю громадської організації відповідно до її мети (цілей), визначати напрями діяльності, а також невтручання органів державної влади, органів місцевого самоврядування в діяльність громадської організації, крім випадків, визначених законом.

Хто може бути засновником молодіжних та дитячих громадських організацій та їх спілок?

Засновниками молодіжних та дитячих громадських організацій можуть бути громадяни України, а також іноземці та особи без громадянства, що перебувають в Україні на законних підставах, які досягли 15-річного віку.

Засновниками спілок молодіжних та дитячих громадських організацій є молодіжні та дитячі громадські організації (стаття 4 Закону).

Засновником громадської організації не може бути особа, яку визнано судом недієздатною (ст. 7 Закону України «Про громадські об'єднання»).

Утворення молодіжних та дитячих громадських організацій

(відповідно до Закону України «Про об'єднання громадян»)

Утворення молодіжних та дитячих громадських організацій здійснюється у декілька етапів:

- ◆ проведення установчих зборів;
- ◆ реєстрація або повідомляють про своє утворення у порядку, передбаченому Законом України «Про громадські об'єднання».

Проведення установчих зборів

Відповідно до статті 9 Закону України «Про громадські об'єднання» утворення громадського об'єднання здійснюється на установчих зборах його засновників та оформлюється протоколом.

Протокол установчих зборів громадського об'єднання має

містити відомості про:

- ✓ дату та місце проведення установчих зборів;
- ✓ осіб, які брали участь в установчих зборах (відповідно до частини одинадцятої цієї статті);
- ✓ рішення про утворення громадського об'єднання із зазначенням мети (цілей) його діяльності;
- ✓ рішення про визначення найменування та наявності - скороченого найменування громадського об'єднання;
- ✓ рішення про затвердження статуту громадського об'єднання;

✓ рішення про утворення (обрання) керівника, органів управління громадського об'єднання відповідно до затвердженого статуту;

✓ рішення про визначення особи (осіб), яка має право представляти громадське об'єднання у правовідносинах з державою та іншими особами і вчиняти дії від імені громадського об'єднання без додаткового уповноваження;

✓ рішення про визначення особи (осіб), яка має право представляти громадське об'єднання для здійснення реєстраційних дій, - для громадського об'єднання, яке має намір здійснювати діяльність зі статусом юридичної особи.

У протоколі установчих зборів можуть зазначатися відомості і про інші прийняті на цих зборах рішення стосовно утворення та/або діяльності громадського об'єднання.

Протокол установчих зборів підписується головуючим та секретарем зборів.

Громадські об'єднання реєструються або повідомляють про своє утворення у порядку, передбаченому Законом України «Про громадські об'єднання», протягом 60 днів з дня проведення установчих зборів.

Дії від імені незареєстрованого громадського об'єднання або громадського об'єднання, повідомлення якого не прийнято в установленому цим Законом порядку, крім дій, пов'язаних з реєстрацією такого об'єднання або повідомленням про його утворення, забороняються.

Невід'ємною частиною протоколу установчих зборів громадського об'єднання є реєстр осіб, які брали участь в установчих зборах, в якому обов'язково зазначаються відомості:

□ щодо фізичних осіб – прізвище, ім'я та по батькові особи, дата народження, а для іноземців та осіб без громадянства також дані національного паспорта або документа, що його замінює. Дані про особу засвідчуються її особистим підписом;

□ щодо юридичних осіб – повне найменування, ідентифікаційний код, юридична адреса, прізвище, ім'я та по батькові особи, яка уповноважена брати участь в установчих зборах. Ці дані засвідчуються підписом особи, уповноваженої брати участь в установчих зборах.

Права молодіжних та дитячих громадських організацій

Молодіжні та дитячі громадські організації, їх спілки користуються правами, наданими їм Законом України «Про об'єднання громадян», Законом України «Про молодіжні та дитячі громадські організації», іншими законодавчими актами.

Молодіжні та дитячі громадські організації та їх спілки не можуть утворювати та вступати у виборчі блоки.

Членські внески і добровільні пожертвування, отримані від юридичних чи фізичних осіб, що спрямовуються на здійснення статутної діяльності молодіжних та дитячих громадських організацій та їх спілок, не є об'єктом оподаткування.

Відповідно до ст. 21 Закону України «Про об'єднання громадян», для здійснення своєї мети (цілей) громадське об'єднання має право:

- 1) вільно поширювати інформацію про свою діяльність, пропагувати свою мету (цілі);
- 2) звертатися у порядку, визначеному законом, до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб з пропозиціями (зауваженнями), заявами (клопотаннями), скаргами;
- 3) одержувати у порядку, визначеному законом, публічну інформацію, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації;
- 4) брати участь у порядку, визначеному законодавством, у розробленні проектів нормативно-правових актів, що видаються органами державної влади,

органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування і стосуються сфери діяльності громадського об'єднання та важливих питань державного і суспільного життя;

5) проводити мирні зібрання;

6) здійснювати інші права, не заборонені законом.

Громадське об'єднання зі статусом юридичної особи має право:

1) бути учасником цивільно-правових відносин, набувати майнові і немайнові права відповідно до законодавства;

2) здійснювати відповідно до закону підприємницьку діяльність безпосередньо, якщо це передбачено статутом громадського об'єднання, або через створені в порядку, передбаченому законом, юридичні особи (товариства, підприємства), якщо така діяльність відповідає меті (цілям)

громадського об'єднання та сприяє її досягненню. Відомості про здійснення підприємницької діяльності громадським об'єднанням включаються до Реєстру громадських об'єднань;

3) засновувати з метою досягнення своєї статутної мети (цілей) засоби масової інформації;

4) брати участь у здійсненні державної регуляторної політики відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»;

5) брати участь у порядку, визначеному законодавством, у роботі консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів, що утворюються органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування для проведення консультацій з громадськими об'єднаннями та підготовки рекомендацій з питань, що стосуються сфери їхньої діяльності.

Громадське об'єднання зі статусом юридичної особи, створена ним юридична особа (товариство, підприємство) може бути виконавцем державного замовлення відповідно до закону.

Молодіжні та дитячі громадські організації залучаються органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування до розроблення і обговорення проектів рішень з питань державної політики щодо дітей та молоді.

Органи державної влади та органи місцевого самоврядування - ініціатори розроблення державної цільової програми розміщують на своєму офіційному веб-сайті проекти концепцій державних цільових програм, які стосуються дітей та молоді, а також розглядають пропозиції до них від молодіжних та дитячих громадських організацій у порядку, визначеному законом.

Молодіжні та дитячі громадські організації звільняються від сплати за державну реєстрацію та збору за реєстрацію їх символіки.

Держава здійснює підтримку і в інших формах, що не суперечать законодавству України.

Завдання для самостійного опрацювання

1. Ознайомитися з Законами України Про молодіжні та дитячі громадські організації за посиланням.

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/281-14#Text>

2.Відповісти на питання.

- У якому віці дозволено вступати до дитячих і молодіжних організацій ?
- На яких засадах утворюються і діють дитячі та молодіжні організації ?
- Від кого, як на вас, залежить вирішення проблем нашого населеного пункту?

- Які проблеми молоді мешканці громади можуть вирішити власними силами?

- З якими питаннями нам доведеться звернутися до влади?

3. Опрацювати відповідний матеріал у додаткових інформаційних джерелах.

Написати твір-роздум про одну з дитячих організацій, які існують (Пласт», «Сокільський доріст», «Курінь», «Джура»).

1. <https://uk.wikipedia.org/wiki>

2. http://b-ko.eom/book_243_glava_25_4.2.13

3. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/281-14>